

Dhambi hadi Mauti

"Mtu akimwona ndugu yake akitenda dhambi isiyo ya mauti, na aombe, naye atampa uzima kwa ajili ya hao watendao dhambi isiyo ya mauti. Kuna dhambi ya mauti; sisemi kwamba aombe kwa ajili yake." (1 Yohana 5:16.)

Ikiwa mtu atahukumu ugumu wa kutafsiri kifungu kwa idadi ya maelezo yanayokinzana juu yake, haiwezekani kwamba kuna vifungu vingi katika Maandiko Matakatifu ambavyo ni vigumu zaidi kuliko hivi. 'Dhambi ya mauti,' au, kama inavyoitwa wakati mwingine, 'dhambi isiyosameheka,' kwa mtazamo wa wafafanuzi, ni mambo mbalimbali.

Kwa hivyo, maelezo hayana msaada mkubwa katika kuelezea kifungu hiki.

Kwa mfano, Macknight, ambaye kwa kawaida ni mfafanuzi mwenye busara na msaada, ana maoni kwamba 'dhambi ya kifo' ilikuwa ugonjwa mbaya wa kimwili, wa kipekee kwa enzi ya mitume—dhana, tunafikiri, haina uthibitisho kabisa. Wengine vile wanaihusisha kwa njia fulani na ugonjwa uliotajwa katika Yakobo 5. 'Tafsiri' hizi ni za kubahatisha sana na hazina ushahidi wowote kiasi kwamba inaonekana ni kupoteza juhudi kujaribu kukataa kwao.

Inaonekana hakika kwamba 'dhambi' ya kifungu hiki ni 'dhambi' tu—dhambi katika maana yake ya kawaida, dhambi ambayo inahusisha uvunjaji wa sheria ya Mungu, au kushindwa kufikia kiwango cha mafundisho ya Agano Jipya. Kama hii si umuhimu wake hapa, hatuwezi kujua inamaanisha nini; na kifungu hicho, badala ya kujenga, kinatuchanganya bila matumaini.

Waandishi Wakatoliki wanajaribu kupata hapa uungwaji mkono kwa ajili ya maisha yao ya kawaida na ya kibinadamu. Dhambi ndogo, kwa maoni yao, ni dhambi yenye uzito mdogo, kosa tu ambalo Bwana atapuza; ilhali dhambi ya mauti husababisha, kama neno linavyoonyesha, kifo.

Tofauti hii ni ya kubuniwa, kwani dhambi yoyote, isiyotubu, ni ya kufa katika asili yake; huku kila dhambi (kama tutakavyoonyesha baadaye) inaweza, kwa masharti fulani, kusamehewa.

John Wesley aliunga mkono mtazamo kwamba dhambi iliyotajwa hapa ni ya aina iliyozidi ile inayofanywa na watu wa kawaida, dhambi mbaya sana katika asili yake. Hili pia, ingawa lina uwezekano fulani, halitastahimili uchunguzi. Mifano mingi hutokea katika Maandiko ambapo watu walitafuta na kupata msamaha baada ya kuishi maisha yenye sifa ya dhambi za kuchukiza na za waziwazi.

Baadhi wamedhani kwamba dhambi hiyo inajumuisha kukataliwa kwa injili kwa kuendelea hadi, na hadi kifo. Mtazamo huu unakataliwa vya kutosha na ukweli dhahiri kwamba Yohana hapa anafikiria dhambi, si kuhusiana na wenye dhambi wageni, bali kama inavyowaathiri wale ambao ni watoto wa Mungu. 'Mtu akimwona ndugu yake akitenda dhambi' ndio msingi wa kifungu. Kwa hivyo, kifungu hicho si kuzingatia dhambi kwa ujumla wala dhambi mgeni haswa, bali kama kinavyohusiana na wale walio katika familia ya Mungu.

Wengine, kwa sababu zaidi, wanaitambua 'dhambi ya mauti' ya kifungu hiki kwa

'dhambi dhidi ya Roho Mtakatifu' ya Mathayo 12:31, 32. Mtazamo huu, unaokubalika kuwa wa kueleweka zaidi kuliko yoyote kati ya yaliyotangulia, hata hivyo, ni wazi kuwa na makosa, uthibitisho ambao utatolewa hapa chini. Ni kweli, dhambi zote ni dhidi ya Roho Mtakatifu; na 'dhambi dhidi ya Roho Mtakatifu', kwa kweli, haiwezi kusamehewa; hata hivyo, 'dhambi dhidi ya Roho Mtakatifu' ya Mathayo 12:31, 32 si, kwa mtazamo wetu, 'dhambi ya mauti' ya 1 Yohana 5:16. Kwa maoni yetu, dhambi zilizotajwa katika kila moja ya vifungu hivi ni dhambi maalum, zinazohusisha wahusika maalum, ambazo hazipaswi kuchanganywa. Muktdadha wa Mathayo 12:31, 32 unaonyesha kwamba mtakatifu na mwenye dhambi wanaweza kutenda dhambi iliyotajwa hapo kuwa dhidi ya Roho Mtakatifu; ilhali kauli ya Yohana inawafikiria wale tu ambao ni watoto wa Mungu. Hii, kama hakukuwa na sababu nyingine, inatosha kuonyesha tabia tofauti ya dhambi ya vifungu hivyo viwili.

Basi, dhambi isiyosameheka ni nini, 'dhambi ya mauti,' ya kifungu hiki? Jibu la swali hili, tunafikiri, ni rahisi kugundua, na, kwa kweli, liko wazi juu ya kitabu cha 1 Yohana. Mwandishi huyu ana mengi ya kusema kuhusu dhambi. Anaifafanua kwa njia chanya (1 Yohana 3:4) na hasi (1 Yohana 5:17); anaonyesha ujumla wake (1 Yohana 1:8,10); anafunua uhusiano ambao Kristo anatuunga mkono kuhusiana na dhambi zetu (1 Yohana 2:1); na anaweka masharti ambayo watoto wa Mungu wanaweza kusamehewa (1 Yohana 1:7,9): 'Lakini tukienenda nuruni, kama yeye alivyo nuruni, twashirikiana sisi kwa sisi, na damu ya Yesu Kristo, Mwanawe, yatusafisha dhambi yote ...

Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atusamehe dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote.' Wale 'wanaotembea nuruni' na 'kukiri' dhambi zao wameahidiwa utakaso wa sasa katika damu ya Mwana-Kondoo. Msamaha huu umetolewa ili kukumbatia 'dhambi zote' (1 Yohana 1:7), 'udhalimu wote' (mstari wa 9.) Tafadhali kumbuka kwamba hakuna tofauti zilizotajwa; neno hilo linajumuisha jumla ya dhambi zetu, likitegemea ungamo letu. Kwa hivyo, inafuata kwamba kila dhambi iliyoundamwa itasamehewa.

Wajibu wa watoto wa Mungu kukiri dhambi zao mara nyingi hufundishwa katika neno la Mungu. 'Ungameni dhambi zenu ninyi kwa ninyi, na kuombeana, mpate kuponywa' (Yakobo 5:16), unawakilisha kundi zima la vifungu hivyo.

Je, hitimisho linalopaswa kutolewa kutokana na dhana iliyo hapo juu si dhahiri na lisilopingika? Bwana atawasamehe watoto wake kwa uhuru na kikamilifu ikiwa 'watatembea nuruni' na 'kukiri' dhambi zao. Hata hivyo, kuna dhambi ambayo Bwana hatamsamehe ndugu. Je, haelezezi waziwazi kama usiku unaofuata mchana kwamba dhambi ambayo Bwana hatamsamehe ni dhambi tu ambayo ndugu hataikiri?

Ili kuifanya, ikiwezekana, jambo hilo liwe wazi zaidi, tunalipunguza hadi kwenye umbo la silojia: (1) Bwana atasamehe kila dhambi ambayo ndugu anayetubu anaiungama; (2) kuna dhambi ('dhambi ya mauti' ya 1 Yohana 5:16) ambayo Bwana hataisamehe; kwa hivyo, (3) dhambi ambayo Bwana hataisamehe ni dhambi ambayo ndugu hataiungama. Ikiwa hitimisho hili ni la uwongo, ni kwa sababu dhana kuu ni ya uwongo—yaani, Bwana hatasamehe kila dhambi ambayo ndugu anatubu na kuiungama. Lakini dhana yetu kuu iko karibu katika maneno ya 1 Yohana 1:7, 9, ambayo inadai kwamba Bwana atasamehe 'dhambi yote,' 'udhalimu wote,' kwa sharti lililotajwa. Kwa hivyo, hitimisho letu ni lisilopingika! Dhambi, dhambi yote, dhambi yoyote itasamehewa ndugu ambaye, katika toba,

anakiri. Kwa hivyo, nikimwona ndugu yangu 'akifanya dhambi isiyo ya mauti'—yaani, ninaona katika mtazamo wake baada ya kutenda toba na majuto—siwezi tu, bali pia naagizwa kuomba pamoja naye, nikiwa na uhakika kwamba Bwana atasikia na kujibu maombi yangu. Hata hivyo, ikiwa ndugu yangu mkosaji anaonyesha kutotubu na uasi mkaidi, haina maana kwangu kumkaribia Bwana kwa niaba yake; yeye mwenyewe amefunga mlango wa mbinguni mbele yake.

Yohana, mtume wa upendo, alitambua kukata tamaa kwa ndugu kama huyo na akasema: 'Kuna dhambi ya mauti: Sisemi kwamba aombe kwa ajili yake.'" Guy N. Wood, WAKILI WA INJILI, Mei 1985 uk.1. _____